សេចក្តីព្រាង

គោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង

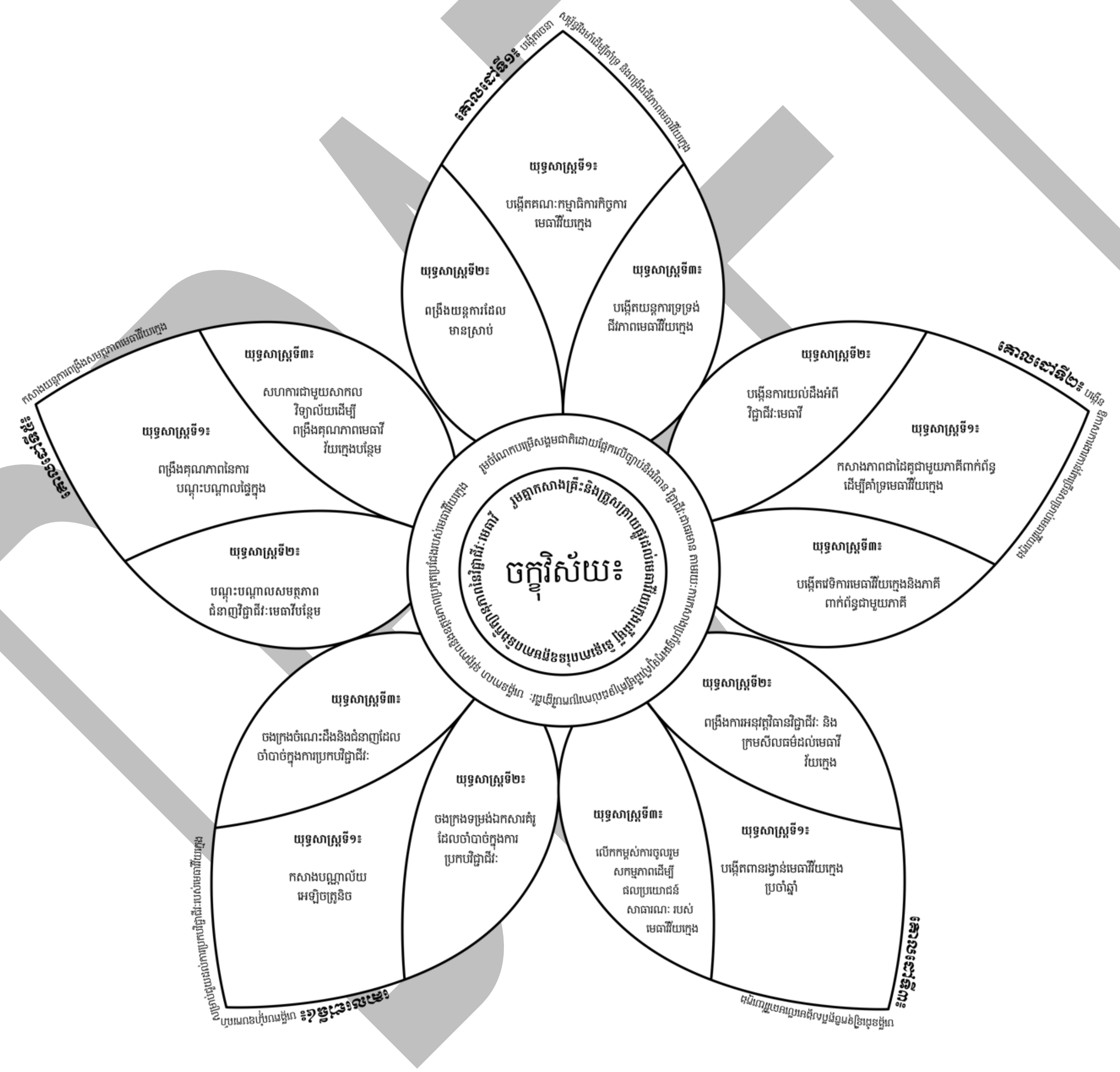

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤

មាតិកា

បុព្វកថា ៤

១- សេចក្តីផ្តើម ៦

១.១- សាវតា ៦

១.២- ការរៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង ៧

១.៣- ការរួមចំណែករបស់មេធាវីនៅក្នុងសង្គម ១០

១.៤- ស្ថានភាពវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបច្ចុប្បន្ន ១១

១.៦- ជាតុផ្សំដើម្បីជោគជ័យជាមេធាវី ១៣

១.៧- នរណាជាមេធាវីវ័យក្មេង ១៤

១.៨- មូលហេតុនៃការចូលប្រកប ការរំពឹងទុក និងបញ្ហាប្រឈម ១៤

១.៩- ដំណោះស្រាយលើបញ្ហាប្រឈម ១៥

១.៧- លទ្ធផលនៃការសិក្សាតាមបណ្តាគណៈមេធាវីនៅបរទេស ១៥

១.៨- លទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិមេធាវីវ័យក្មេងនៅកម្ពុជា ១៨

២- ចក្ខុវិស័យ ២២

៣- គោលបំណង ២២

៤- ការវិភាគភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ កាលានុវត្តភាព និងការគំរាមកំហែង ... ២៣

៤- គោលដៅ ២៨

៥- យុទ្ធសាស្ត្រ ២៩

៦- ផែនការសកម្មភាព ៣០

៦.១- ការបង្កើតយន្តការ ៣០

៦.២- ការបង្កើតក្របខណ្ឌគតិយុត្ត ៣០

៦.៣- ការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ ៣១

៦.៤- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ៣១

DRAFT

៦.៥- ដំណើរការអនុវត្ត ៣១

៧- ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃ ៣២

៨- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៣២

តារាងសកម្មភាពនៃក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ ៣៤

DRAFT

បុព្វកថា

ក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលធំៗគួរជាទីមោទនៈ ដែលរួមចំណែកដល់ការពង្រីកនិងពង្រឹងការចូលរួមបម្រើវិស័យយុត្តិធម៌ និងការពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់តម្លៃវិជ្ជាជីវៈ សមត្ថភាព ការលើកទឹកចិត្ត និងសុខុមាលភាពរបស់មេធាវី ដោយឈរលើស្មារតីនៃចក្ខុវិស័យ រួមគ្នាដើម្បីឧត្តមភាពនិងកិត្យានុភាពនៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងការអនុវត្តគោលនយោបាយ ៨ ចំណុច និងសកម្មភាពជាច្រើនទៀត។ តាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយ៨ចំណុចនេះ ការផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ជូនជនក្រីក្រ ស្ត្រី កុមារងាយរងគ្រោះ កម្មករនិងកម្មការិនី ត្រូវបានកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់តាមរយៈគោលនយោបាយមេធាវីស្ម័គ្រចិត្តរបស់គណៈមេធាវី កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ ការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ត្រូវបានធ្វើឡើងយ៉ាងទូលំទូលាយតាមរយៈសិក្ខាសាលា កម្មវិធីពាសំណួរ កម្មវិធីជជែកពីច្បាប់ កិច្ចពិភាក្សាតុមូល និងការបោះផ្សាយព្រឹត្តិបត្រមេធាវីជាដើម។ ចំណែកសមាជិកគណៈមេធាវីទទួលបានការទទួលស្គាល់នូវគុណបំណាច់ដែលមានចំពោះវិជ្ជាជីវៈមេធាវីនិងយុត្តិធម៌សង្គម តាមរយៈការផ្តល់គ្រឿងកិត្តិយសគណៈមេធាវី និងទទួលបានការលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចផ្តល់តាវកាលិក ការសួរសុខទុក្ខនិងរំលែកទុក្ខជាដើម។ នៅក្នុងគណៈមេធាវី ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលត្រូវបានពង្រឹង ការផ្តល់សេវាដល់សមាជិកទាន់ពេលវេលា និងមានការបែងចែកការទទួលខុសត្រូវ និងរបៀបរបបការងារច្បាស់លាស់។ លើសពីនេះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេសត្រូវបានពង្រឹងនិងពង្រីកតាមរយៈការចូលរួមសកម្មភាពគ្នាទៅវិញទៅមក និងចុះអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់គ្នាជាដើម។ ខណៈសកម្មភាពនៅក្នុងសង្គមក៏មានសកម្មភាពយ៉ាងសកម្មតាមរយៈការចូលរួមបុណ្យជាតិ កម្មវិធីចង្ក្រានសប្បុរស និងបាយពេទ្យជាដើម។

បន្ទាប់ពីសម្រេចបានសមិទ្ធផលដ៏ត្រចះត្រចង់ខាងលើដល់សមាជិកគណៈមេធាវី គណៈមេធាវី វិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងសង្គមជាតិ គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបន្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួនក្នុងការធានានិរន្តរភាពនូវ សមិទ្ធផលទាំងនោះ ព្រមទាំងកសាងគ្រឹះរឹងមាំ និងមានយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបរិវត្តកម្មសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងបច្ចេកវិទ្យា កំណើននៃការប្រកួតប្រជែង និងការរំពឹងទុកពីសង្គមក៏ដូចជាកំណើននៃការប្រែប្រួល និងភាពស្មុគស្មាញនៃច្បាប់ និងពាណិជ្ជកម្មកម្រិតជាតិ និងសកលជាដើម។ អំឡុងពេលនៃការប្រែប្រួលនេះ តាមការស្រាវជ្រាវ មេធាវីវ័យក្មេងមានឧបសគ្គ និងការប្រឈមជាច្រើន ក្នុង

ការចាប់ផ្ដើមប្រកបវិជ្ជាជីវៈដំបូងរបស់ខ្លួនរួមមាន ឱកាសការងារ ឧបករណ៍សម្រាប់ប្រកបវិជ្ជាជីវៈនិងដំណើរការការិយាល័យមេធាវី ជំនាញក្នុងការរៀបចំផែនការហិរញ្ញវត្ថុ បញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គម រួមទាំងសមត្ថភាពក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីជាដើម។ ការណ៍នេះតម្រូវឱ្យគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបន្តយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះមេធាវីវ័យក្មេង ដែលជាទំពាំងស្នងឫស្សីសម្រាប់វិជ្ជាជីវៈមេធាវីនៅកម្ពុជានាពេលអនាគត។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនេះ ស្របតាមចក្ខុវិស័យរួមគ្នាដើម្បីឧត្តមភាពនិងកិត្យានុភាពនៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងការអនុវត្តគោលនយោបាយ ៨ ចំណុច ព្រមទាំងបទពិសោធន៍ និងនិន្នាការនៃការវិវឌ្ឍនៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ដែលមានសមានគតិជាមួយនឹងស្ថានភាពកម្ពុជា គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសម្រេចដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង ដែលមានចក្ខុវិស័យ **រួមគ្នាកសាងគ្រឹះនិងត្រួសត្រាយផ្លូវដល់មេធាវីវ័យក្មេងដើម្បីនិរន្តរភាពនៃឧត្តមភាពនិងកិត្យានុភាពនៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី** ក្នុងគោលបំណង **រួមចំណែកបម្រើសង្គមជាតិដោយផ្អែកលើច្បាប់និងវិធានវិជ្ជាជីវៈជាធរមាន តាមរយៈការកសាងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដើម្បីគាំទ្រដល់ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ បង្កើនកាលានុវត្តភាពនិងឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងរបស់មេធាវីវ័យក្មេង។** ដើម្បីធានាបាននូវជោគជ័យនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ អង្គភាពចំណុះគណៈមេធាវីទាំងអស់ ត្រូវចូលរួមឱ្យបានពេញលេញ សហការគ្នាជាធ្លុងមួយ ដោយមានការសម្របសម្រួលនិងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយស្មារតីបុរេសកម្ម អន្តរសកម្មបំផុត និងសហការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

ក្នុងនាមគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ខ្ញុំសូមកោតសរសើរនិងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះក្រុមការងាររៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង ដែលបានចំណាយពេលសិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រជុំពិភាក្សាប្រមូលធាតុចូល និងតាក់តែងសេចក្ដីព្រាងគោលនយោបាយនេះរហូតក្លាយជារូបរាងឡើង។ ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ សមាជិក-សមាជិកាគណៈមេធាវីទាំងអស់ដែលបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការផ្ដល់ធាតុចូលតាមរយៈការស្ទង់មតិ និងការដាក់ពិគ្រោះយោបល់ ដែលរួមចំណែកធ្វើឱ្យគោលនយោបាយនេះឆ្លើយតបគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃតម្រូវការរបស់មេធាវីវ័យក្មេង និងសង្គមជាតិ។

ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឯកឧត្តម លី ច័ន្ទតុលា

DRAFT

១-   សេចក្តីផ្តើម

១.១- សាវតារ

នៅថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ឯកឧត្តម លី ច័ន្ទតុលា ត្រូវបានមហាសន្និបាតគណៈមេធាវី បោះឆ្នោតជាប្រធានគណៈមេធាវី។ ចក្ខុវិស័យរបស់ឯកឧត្តមក្នុងនាមជាប្រធានគណៈមេធាវីគឺ រួមគ្នាដើម្បីឧត្តមភាពនិងកិត្យានុភាពនៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី។ ដើម្បីសម្រេចបានចក្ខុវិស័យនេះ ឯកឧត្តមប្រធានបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយដឹកនាំ៨ចំណុចៈ

១. រឹតបន្តឹងការសុំចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីតាមបទពិសោធន៍តាមមាត្រា៣២ នៃច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី និងការប្រឡងចូលរៀនវិជ្ជាជីវៈមេធាវីតាមមាត្រា៣១ នៃច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវីដោយយកគុណភាព និងសមត្ថភាពជាគោល។

២. ពង្រឹងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមេធាវីតាមរយៈការបង្កើនវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា ការដកស្រង់និងផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ ទស្សនកិច្ចសិក្សា ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។

៣. ពង្រឹងកិច្ចសហការ ការផ្តល់តម្លៃនិងការយោគយល់គ្នាជាមួយស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ។

៤. បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយអំពីតួនាទីមេធាវី និងកិច្ចការទាំងឡាយដែលអាចផ្តល់ឱ្យអតិថិជន។

៥. ពង្រីកទំហំការងារដែលមេធាវីអាចផ្តល់ឱ្យអតិថិជនឱ្យកាន់តែច្រើន និងប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែងខុសច្បាប់ពីសំណាក់បុគ្គលដែលមិនមានសិទ្ធិជាមេធាវី។

៦. បង្កើតយន្តការផ្តល់តម្លៃនិងកិត្តិយសដល់មេធាវី ដែលមានស្នាដៃលេចធ្លោនៅក្នុងការជួយដល់គណៈមេធាវី វិជ្ជាជីវៈមេធាវី និងកិច្ចការយុត្តិធម៌សង្គម។

៧. បន្តអនុវត្តនិងពង្រីកយន្តការសុខុមាលភាពមេធាវីទាំងអស់ ជាពិសេសយន្តការទាក់ទងនឹងមូលនិធិសម្រាប់ជួយមេធាវីដែលមានវ័យចាស់និងមានជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរ។

៨. បង្កើនអន្តរកម្មរវាងគណៈមេធាវីនិងមេធាវី និងការផ្តល់សេវាឱ្យកាន់តែប្រសើរជូនមេធាវីទាំងអស់។

ការបង្កើតយន្តការជួយដល់មេធាវីវ័យក្មេងគឺដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមបច្ចុប្បន្ន និងកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះរឹងមាំប្រកបដោយនិរន្តរភាពសម្រាប់មេធាវីបន្តវេននៅពេលអនាគត ដែលជាអ្នកជានា ឧត្តម

DRAFT

ភាពនិងកិត្យានុភាពនៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី។ គណៈមេធាវីតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើមេធាវីវ័យក្មេង តាមរយៈយន្តការនានារួមមាន យន្តការគ្រូកម្មសិក្សា កិច្ចប្រជុំណែនាំដល់សហភាតាកំពុងធ្វើកម្មសិក្សា ពិធីសំណេះសំណាលនិងជជែកពិភាក្សាអំពីការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងកម្មវិធី សិក្ខាសាលាជាច្រើនដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងបានពង្រឹងចំណេះដឹង ទទួលបានបទពិសោធន៍ ល្អៗ និងមានឱកាសប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំគណៈមេធាវី និងមេធាវីដែលមានបទពិសោធន៍ ច្រើនឆ្នាំ។ ការបង្កើតយន្តការនេះជាការបន្ថែមទៅលើយន្តការដែលមានស្រាប់ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹង និន្នាការសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងសកលលោកដែលចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានការសិក្សាស៊ីជម្រៅ និងកសាង យន្តការរឹងមាំសម្រាប់ជួយដល់មេធាវីបន្តវេន។

ការចាប់ផ្តើមសិក្សា និងកសាងយន្តការដើម្បីជួយមេធាវីវ័យក្មេងនេះគឺធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីកិច្ចការនានាត្រូវបានសម្រេចដោយជោគជ័យសំដៅគាំទ្រដល់មេធាវីទាំងអស់ ព្រមទាំងវិជ្ជាជីវៈមេធាវីទាំងមូល រួមមានជាអាទិ៍ ការចេញសេចក្តីសម្រេចស្តីពីសុខុមាលភាពមេធាវី ការចុះសួរសុខទុក្ខមេធាវីដែលមានជម្ងឺ ជូនពរខួបកំណើតមេធាវី ជូនពរមេធាវីស្ត្រីដែលលំហែមាតុភាព ការចូលរួមរំលែកទុក្ខ ការរៀបចំកម្មវិធី កីឡា និងការបង្កើតគ្រឿងកិត្តិយសគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាដើម។ ហេតុនេះនៅឆ្នាំ ២០២៤នេះគឺជាពេលវេលាសមរម្យដែលឯកឧត្តមប្រធានកំណត់យកជាឆ្នាំដើម្បីកសាងគ្រឹះសម្រាប់មេធាវីបន្តវេន។

១.២- ការរៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង

នៅថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៤ តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៦៥/សសគម/២៤ **ឯកឧត្តម លី ច័ន្ទតុលា** ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើតក្រុមការងាររៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង ដែលមានសមាភាពដូចខាងក្រោម៖

១.	**ឯកឧត្តម**	**លី ច័ន្ទតុលា**	**ប្រធាន**
២.	លោកមេធាវី	សួង សុផល	អនុប្រធាន
៣.	លោកមេធាវី	សួស សាមឿន	សមាជិក
៤	លោកស្រីមេធាវី	មុត ពិសិដ្ឋ	សមាជិកា
៥.	លោកមេធាវី	គឹម វាសនា	សមាជិក
៦.	លោកមេធាវី	កេង សុម៉ាឡា	សមាជិក
៧.	លោកមេធាវី	លីម ស៊ីម	សមាជិក

៨.	លោកមេធាវី	លី ទិត្យបូនាមី	សមាជិក
១០.	លោកមេធាវី	យ៉ុន ប៊ុនណា	សមាជិក
១១.	លោកមេធាវី	អ៊ឹង កិរិយា	សមាជិក
១២.	លោកមេធាវី	ឃិច សមិទ្ធិ	សមាជិក
១៣.	លោកស្រីមេធាវី	សេង រួចហ៊ុន	សមាជិកា
១៤.	លោកមេធាវី	ធួន សុជា	សមាជិក
១៥.	លោកស្រីមេធាវី	ជា សុកន្ធួន	សមាជិកា
១៦.	លោកមេធាវី	កេត ច័ន្ទម៉ានីន	សមាជិក
១៧.	លោកមេធាវី	លីវ សុវណ្ណា	សមាជិក
១៨.	លោក	ឌិន ស៊ីដេន	សមាជិក
១៩.	លោកជំទាវ	ឈីវ ភិរម្យ	សមាជិកា
២០.	លោកមេធាវី	ប៉ា ងួនគា	សមាជិក
២១.	លោកមេធាវី	វ៉ាន់ថាន់ ពៅដារ៉ា	សមាជិក
២២.	លោកមេធាវី	គឹម រ័ត្នណារ៉ុង	សមាជិក
២៣.	លោកមេធាវី	យូ លីមហួត	សមាជិក
២៤.	លោកស្រីមេធាវី	ទេព បូផល	សមាជិកា
២៥.	លោកស្រីមេធាវី	ម៉ី ឧសភា	សមាជិកា
២៦.	លោកស្រីមេធាវី	សុខ វណ្ណសិកា	សមាជិកា
២៧.	កញ្ញាមេធាវី	ដានី ច័ន្ទ្ររស្មីឈូករ័ត្ន	សមាជិកា
២៨.	កញ្ញាមេធាវី	ឃឹម សុជាតា	សមាជិកា
២៩.	កញ្ញាមេធាវី	បូរិន្ទ សុជាតា	សមាជិកា
៣០.	លោកមេធាវី	វ៉ាំង ដួងជីវន្ត	សមាជិក
៣១.	លោកមេធាវី	គីរី សេរីរដ្ឋ	សមាជិក
៣២.	លោកមេធាវី	ហ៊ី សុខនី	សមាជិក
៣៣.	លោកស្រីមេធាវី	សឿម សុរេន	សមាជិកា
៣៤.	លោកមេធាវី	លឹម សំណាង[1]	សមាជិក

[1] សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការតែងតាំងសមាជិកក្រុមការងាររៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង លេខ១០៥/សសគម/២៤ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៤

ក្រុមការងាររៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេងមានតួនាទីនិងភារកិច្ចៈ

១. សិក្សាស្រាវជ្រាវពីតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់មេធាវីវ័យក្មេងដែលទើបចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈតិចជាងឬស្មើ៣ឆ្នាំ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
២. សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងចងក្រងគោលការណ៍ គោលនយោបាយ ឬយន្តការនានា ដែលគណៈមេធាវីនៃបណ្តាប្រទេសផ្សេងបានរៀបចំដើម្បីជួយដល់មេធាវីវ័យក្មេង
៣. សិក្សាស្រាវជ្រាវនិងចងក្រងគោលការណ៍ គោលនយោបាយ ឬយន្តការនានា ដែលស្ថាប័នជាតិនិងអន្តរជាតិនានាបានរៀបចំដើម្បីជួយតម្រង់ទិសដល់យុវជន
៤. រៀបចំសេចក្តីព្រាងផែនទីបង្ហាញផ្លូវ គោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ជួយដល់មេធាវីវ័យក្មេងដែលទើបចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈតិចជាងឬស្មើ៣ឆ្នាំ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីដាក់ជូនប្រធានពិនិត្យនិងសម្រេច
៥. បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់ប្រធានគណៈមេធាវី។

បន្ទាប់ពីក្រុមការងាររៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេងត្រូវបានបង្កើតឡើង ឯកឧត្តមប្រធានបានដឹកនាំកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារជារៀងរាល់សប្តាហ៍ដើម្បីប្រមូលធាតុចូល បែងចែកតួនាទីភារកិច្ចក្នុងការតាក់តែង សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងស្ទង់មតិ។ ជាលទ្ធផល ក្រុមការងារបានសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពី ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត គោលនយោបាយ រួមទាំងតថភាពជាក់ស្តែងនៅកម្ពុជា គណៈមេធាវីកម្ពុជា និងវិជ្ជាជីវៈមេធាវីនៅកម្ពុជាទាំងមូល។ ក្រុមការងារក៏បានសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងចងក្រងយន្តការនៅតាមបណ្តាស្ថាប័នគណៈមេធាវីនៅបរទេស និងស្ថាប័នអន្តរជាតិនានារួមមានពីប្រទេសអង់គ្លេស សហរដ្ឋអាមេរិក ម៉ាឡេស៊ី សិង្ហបុរី កូរ៉េខាងត្បូង ជប៉ុន ថៃ និងសមាគមច្បាប់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិក (The Law Association for Asia and the Pacific – LAWASIA) និងគណៈមេធាវីអន្តរជាតិ (International Bar Assocation – IBA)។ លើសពីនេះការស្ទង់មតិលម្អិតអំពីបញ្ហាប្រឈមនិងសំណូមពរពីសមាជិកមេធាវីវ័យក្មេងនៅកម្ពុជាទាំងអស់ រួមទាំងការសិក្សាលម្អិតអំពីអត្ថបទស្រាវជ្រាវនានាត្រូវបានធ្វើឡើងផងដែរ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ និងធាតុចូលពីសំណាក់ក្រុមការងារគឺជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់ក្នុងការតាក់តែង សេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់មេធាវីវ័យក្មេង តថភាពសង្គមជាក់ស្តែង និងស្របទៅនឹងការវិវត្តន៍ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ។ សេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយនេះក៏ត្រូវបានដាក់ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសមាជិក

DRAFT

មេធាវីនៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទាំងអស់ ដើម្បីធានានូវភាពពេញលេញគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ មុនដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីពិនិត្យនិងសម្រេចដាក់ឱ្យអនុវត្ត។

១.៣- ការរួមចំណែករបស់មេធាវីនៅក្នុងសង្គម

មេធាវីជាតួអង្គដ៏សំខាន់នៅក្នុងសង្គម ដែលសារៈសំខាន់និងការរួមចំណែករបស់មេធាវីភាគច្រើនមិនបានផ្សព្វផ្សាយ និងស្វែងយល់ឱ្យបានទូលំទូលាយ។ ទាំងនេះដោយហេតុថាមានកង្វះខាតក្នុងការកត់សម្គាល់ ហើយសារៈសំខាន់មួយចំនួនពុំអាចមើលឃើញដោយភ្នែកទទេបាន។ មេធាវីបានចូលរួមចំណែកក្នុងសង្គមរួមមាន ការចូលរួមផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ការចូលរួមក្នុងដំណើរការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ការចូលរួមក្នុងគ្រាមានអាសន្ន ការចូលរួមក្នុងគោលនយោបាយសាធារណៈ ការចូលរួមក្នុងសង្គមនិងសហគមន៍។ ចំពោះការចូលរួមផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច វិស័យច្បាប់មិនត្រឹមតែបង្កើតការងារផ្ទាល់ដល់មេធាវីនោះទេ ប៉ុន្តែរួមទាំងបុគ្គលិកដែលបម្រើការនៅការិយាល័យមេធាវី និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវានិងទំនិញដល់ការិយាល័យនោះ ហើយសេវាផ្នែកច្បាប់ជាផ្នែកមួយដែលរួមចំណែកបង្កើនកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងចំណោមវិស័យផ្សេងៗផងដែរ។ ក្នុងនោះ ប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលមានប្រសិទ្ធភាពនឹងនាំឱ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ជាក់ស្តែងអនុលោមភាពច្បាប់ និងអាជីវកម្មដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងមានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិ ព្រមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនរួមមាន ម្ចាស់បំណុល ម្ចាស់ភាគហ៊ុន បុគ្គលិក និងអ្នកប្រើប្រាស់។ រីឯការចូលរួមក្នុងដំណើរការស្វែងរកយុត្តិធម៌ មេធាវីបានផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ដល់ជនក្រីក្រ អនីតិជន ស្ត្រីងាយរងគ្រោះ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ តាមរយៈការតំណាង ការជួយការពារ និងប្រឹក្សាយោបល់រឿងក្តី ទាំងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ និងរដ្ឋប្បវេណី ដោយឥតយកកម្រៃ។ កិច្ចការរបស់មេធាវីស្ម័គ្រចិត្តទាំងអស់នេះគឺមានសារៈសំខាន់ដើម្បីធានាសុខភាព ភាពសុខដុមរមនា និងសន្តិភាពនៅក្នុងសង្គម។ ចំពោះការចូលរួមក្នុងគ្រាមានអាសន្ន មេធាវីក៏ដើរតួសំខាន់ក្នុងការជួយសង្គមក្នុងគ្រាមានអាសន្ន ឬ គ្រោះធម្មជាតិដូចជាវិបត្តិនៃការរីករាលដាលជម្ងឺកូវីដ១៩ គ្រោះទឹកជំនន់ជាដើម ដែលមេធាវីនាំគ្នាជួយតាមរយៈការបរិច្ចាគទ្រព្យសម្បត្តិ សម្ភារ និងពេលវេលាក្នុងការចូលរួមជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិ ក៏ដូចជាគ្រោះធម្មជាតិនេះទាំងអស់គ្នា។ រីឯការចូលរួមក្នុងគោលនយោបាយសាធារណៈ មេធាវីមិនត្រឹមតែធ្វើការនៅក្នុងសវនាការតុលាការនោះទេ តែក៏ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ ដែលប៉ះពាល់ដល់អាជីវកម្ម បុគ្គល សហគមន៍ និងបរិស្ថានផងដែរ។ ចំពោះការចូលរួមក្នុងសង្គមនិងសហគមន៍ មេធាវីមានសារៈសំខាន់សម្រាប់មូលធនសង្គមនៅក្នុង

សហគមន៍តាមរយៈការជួយបុគ្គល និងស្ថាប័នក្នុងការដំណើរការក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ស្មុគស្មាញ ហើយពេលខ្លះក្នុងពេលដែលមានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត និងហិរញ្ញវត្ថុ ហើយមេធាវីក៏ជួយដល់បុគ្គលដែលមានបញ្ហាផ្លូវចិត្តខ្ពស់ដែលឆ្លងកាត់វិវាទដែលប៉ះពាល់ផ្លូវចិត្តខ្លាំង ហើយតម្រូវឱ្យមានការស្វែងយល់និងយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ដល់ជនរងគ្រោះ ឬកូនក្តី ដែលក្នុងន័យនេះមេធាវីនឹងរួមចំណែកដ៏សំខាន់លើកត្តាដែលនឹងផ្លាស់ប្តូរជីវិតរបស់បុគ្គលទាំងនោះ។

១.៤- ស្ថានភាពវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបច្ចុប្បន្ន

១.៤.១- កម្រិតសកល

នៅឆ្នាំ២០២៤នេះ ទីផ្សារសម្រាប់សេវាកម្មផ្នែកច្បាប់សកលត្រូវបានព្យាករមានទំហំប្រមាណ ៩៣៦ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។ [2] ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍នាំមុខគេបង្អស់ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មផ្នែកច្បាប់ ជាក់ស្តែងនៅឆ្នាំ២០១៧ សហរដ្ឋអាមេរិកគ្របដណ្តប់ស្មើរតែពាក់កណ្តាលនៃទំហំទីផ្សារសរុប និងបន្តដោយតំបន់អឺរ៉ុប។ សម្រាប់ទីផ្សារអាស៊ីរំពឹងថានឹងមានកំណើននាំមុខវិញនៅឆ្នាំខាងមុខ។

ទីផ្សារផ្នែកច្បាប់ត្រូវបានព្យាករថា[3] នឹងមាន ១) កំណើនខ្ពស់លើវិស័យធំៗរួមមាន អនុលោមភាពច្បាប់ ការរួមបញ្ចូលនិងទិញក្រុមហ៊ុន និងការដោះស្រាយវិវាទ ២) កំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាផ្សេងជំនួសលើសេវាច្បាប់ ៣) ការស្វែងយល់អំពីទិន្នន័យនឹងមានសារៈសំខាន់ដូចយល់អំពីច្បាប់ ៤) កំណើននៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗនៅក្នុងដំណើរការប្រចាំថ្ងៃ ៥) ផលិតភាពការងារនឹងមានការវាយតម្លៃតឹងរ៉ឹងដោយផ្អែកលើ KPI ។

១.៤.២- កម្រិតជាតិ

នៅកម្ពុជា គិតត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ សមាជិកគណៈមេធាវី និងមេធាវីកម្មសិក្សាមានចំនួនសរុប ៣ ០០៣នាក់[4] ដែលក្នុងចំនួននេះ មេធាវីពេញសិទ្ធិកំពុងប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីមានចំនួនតែ ២ ៤៧៨នាក់

---

[2] https://www.statista.com/statistics/605125/size-of-the-global-legal-services-market/

[3] https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ro/Documents/about-deloitte/Legal_future_trends_for_legal_services.pdf , https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2020/12/future-of-legal-article-series.html

[4] មេធាវីពេញសិទ្ធិកំពុងប្រកបវិជ្ជាជីវៈ មានចំនួន ២ ៤៧៨ នាក់ មេធាវីកំពុងកម្មសិក្សាមានចំនួន ២៨៩ នាក់ មេធាវីសុំមិនប្រកបមានចំនួន ១៩១ នាក់ មេធាវីសុំនៅក្រៅបញ្ជីមានចំនួន ២០ នាក់។

ប៉ុណ្ណោះ(ប្រុស ១ ៨៤៩នាក់ និងស្ត្រី ៦២៩នាក់) គឺស្មើនឹងជាង៨០%នៃចំនួនមេធាវីសរុប ដែលក្នុងនោះ មេធាវីកំពុងប្រកបវិជ្ជាជីវៈមានអាយុច្រើនជាង៦៥ឆ្នាំ មានចំនួន ៧២នាក់ (ប្រុស ៦៣នាក់ និងស្រី ៩នាក់)។ ក្នុងនោះមេធាវីដែលមានអាយុក្រោម៣៥ឆ្នាំ មានចំនួន ៨៤១ នាក់ (ប្រុស ៥៤១នាក់ និងស្រី៣០០នាក់)។

តារាងបែងចែកអាយុរបស់មេធាវីពេញសិទ្ធិកំពុងប្រកវិជ្ជាជីវៈមេធាវី

មេធាវីសរុប	**អាយុក្រោម៣៥ឆ្នាំ**		**អាយុ៣៥ ដល់ ៦៥ ឆ្នាំ**		**អាយុពី៦៥ឆ្នាំឡើង**	
	ស្រី	ប្រុស	ស្រី	ប្រុស	ស្រី	ប្រុស
២ ៤៧៨ នាក់	៣០០	៥៤១	៣២០	១ ២៤៥	៩	៦៣
	៨៤១ នាក់		១ ៥៦៥ នាក់		៧២ នាក់	

១.៥- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនិងបរិបទកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន

យោងតាមកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា សម្រាប់ការកសាង និងការការពារមាតុភូមិឆ្នាំ២០២៣-២០២៨ រួមមានគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងសង្គមដោយផ្អែកលើច្បាប់ សេដ្ឋកិច្ចរីកចម្រើន សុខដុមរមនា និងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស។ រីឯគោលនយោបាយធំៗជាអាទិភាពដែលពាក់ព័ន្ធរួមមានការលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជនគ្រប់រូបទាំងខាងសម្ភារនិងស្មារតី ឱ្យបានសមរម្យប្រកបដោយភាពថ្លៃថ្នូរ និងការលើកស្ទួយលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សិទ្ធិសេរីភាពប្រជាជន និងពង្រឹងនីតិរដ្ឋ ក៏ត្រូវការមេធាវីឱ្យចូលរួមដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនោះដែរ។ ចំពោះគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍតាមវិស័យរួមមានការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ការជំរុញការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឌីជីថល ការជំរុញឌីជីថលូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម ការជំរុញពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ក៏តម្រូវឱ្យមានការចូលរួមខ្ពស់ពីមេធាវីផងដែរ។

កម្ពុជាបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌជាលើកដំបូងនៅឆ្នាំ២០២១ ដែលអាចចាកចេញពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចនៅឆ្នាំ២០២៧ ឬឆ្នាំ២០២៨ ដោយយោងទៅលើការវាយតម្លៃរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍។ ការចាកចេញនេះនឹងនាំមកនូវទាំងឱកាស និងបញ្ហាប្រឈមចំពោះកម្ពុជាជាប្រាកដ ដែល

DRAFT

តម្រូវឱ្យមានមេធាវីវ័យក្មេងបន្តវេនដើម្បីចូលរួមចាប់យកឱកាស ក៏ដូចជាដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមឱ្យស្រប តាមសភាពការណ៍ជាក់ស្តែងនាឱកាសនោះ។

ប្រទេសកម្ពុជាបានក្លាយជាសមាជិកប្រទេសសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ហៅកាត់ថា "**អាស៊ាន**" នៅឆ្នាំ១៩៩៩ និងបានក្លាយជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០០៤។ ក្នុងបរិបទអាស៊ាន ប្រទេសកម្ពុជាបានយល់ព្រមចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន(AFTA) និងជាពិសេសគឺកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីពាណិជ្ជកម្មលើសេវាកម្មអាស៊ាន (ASEAN Trade in Services Agreement-ATISA)។ រីឯក្នុងបរិបទនៃពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ រួមមានកិច្ចព្រមព្រៀងដៃគូសេដ្ឋកិច្ចទូលំទូលាយ(Regional Comprehensive Economic Partnership-RCEP) រវាងប្រទេសអាស៊ានទាំង១០ និងប្រទេសជាដៃគូទាំង៥។ បន្ថែមពីនេះ ប្រទេសកម្ពុជាក៏បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីជាមួយបណ្តាប្រទេសជាដៃគូមួយចំនួនផងដែរ ដែលតាមរយៈនេះអាចបង្កើនទំនាក់ទំនងវិនិយោគ និងពាណិជ្ជកម្មរវាងបណ្តាប្រទេសជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ។ ការផ្តល់សេវាកម្មប្រឹក្សាច្បាប់សម្រាប់ធុរកិច្ចជនបរទេស ក៏ត្រូវបានចែង និងកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនោះ ដែលជាការបើកទីផ្សារការងាររបស់មេធាវីកម្ពុជា។ ក្នុងន័យនេះ កាលានុវត្តភាពនឹងកើនឡើង ចំណែកកំណើននៃការប្រកួតប្រជែងនឹងកើនឡើងកាន់តែខ្ពស់ផងដែរ ដែលតម្រូវឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងរបស់យើងបច្ចុប្បន្ន បង្កើនឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្លួនដើម្បីចាប់ទាញយកកាលានុវត្តភាពពីការវិវត្តន៍ទាំងនោះ ជាជាងក្លាយជាជនរងគ្រោះ។

១.៦- ជាតុផ្សំដើម្បីជោគជ័យជាមេធាវី

បេសកកម្មរបស់មេធាវីចម្បងគឺចូលរួមបម្រើវិស័យយុត្តិធម៌ ពោលគឺដើម្បីប្រយោជន៍សាធារណៈ។ អត្ថបទជាច្រើនផ្តោតភាពជោគជ័យរបស់មេធាវីលើចំណេះដឹង និងជំនាញក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ខណៈពេលដែលមានអត្ថបទស្រាវជ្រាវជាច្រើនរកឃើញអំពីបញ្ហាផ្លូវចិត្ត និងផាសុខភាពរបស់មេធាវីក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ហើយមានអត្ថបទជាច្រើនទៀតផ្តល់គន្លឹះក្នុងការបើកដំណើរការការិយាល័យមេធាវី និងធ្វើការក្នុងការិយាល័យមេធាវីជាដើម។ ហេតុនេះពុំមានការឯកភាពជាសកលអំពីជាតុផ្សំដើម្បីភាពជោគជ័យរបស់មេធាវីនោះទេ ដោយនិយមន័យនិងជាតុផ្សំនៃភាពជោគជ័យនេះ គឺអាស្រ័យទៅតាមការយល់ឃើញរបស់ស្ថាប័នផ្សេងៗគ្នា។ ក្នុងបរិបទនៃការរៀបចំគោលនយោបាយនេះ ដោយពិចារណាទៅលើបេសកកម្មចម្បងនិងអត្ថបទលើផ្នែកផ្សេងៗ ផ្នែកសំខាន់ៗសម្រាប់ជោគជ័យជាមេធាវីរួមមាន ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ

មេធាវី គុណភាពជីវិត ការបើកដំណើរការការិយាល័យមេធាវី(ជម្រើស) និងការចូលរួមបម្រើសង្គមដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

១.៧- នរណាជាមេធាវីវ័យក្មេង

មេធាវីវ័យក្មេងសំដៅលើមេធាវីដែលស្ថិតនៅក្នុងចន្លោះអាយុមួយ និងមេធាវីថ្មីដែលទើបបានចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈក្នុងចន្លោះរយៈពេលមួយ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាវ័យក្មេងក្នុងក្របខ័ណ្ឌវិជ្ជាជីវៈ។ ចន្លោះអាយុ និងចន្លោះរយៈពេលទើបចូលប្រកប ពុំទាន់ត្រូវបានកំណត់ឱ្យមានលក្ខណៈរួមជាសកលនោះទេ ពោលគឺមានការកំណត់ផ្សេងៗគ្នាតាមបណ្ដាស្ថាប័នផ្សេងៗគ្នា។ គណៈមេធាវីអន្តរជាតិបានកំណត់មេធាវីដែលមានអាយុ ៣៥ឆ្នាំ ឬក្រោមនេះគឺជាមេធាវីវ័យក្មេង ចំណែកគណៈមេធាវីអាហ្វ្រិកខាងត្បូងកំណត់យកអាយុ ៣៥ឆ្នាំ ឬក្រោមនេះ ប៉ុន្តែទើបចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈបានតិចជាង ៥ឆ្នាំ។ ចំណែកនៅអូស្ត្រាលីកំណត់យកអាយុ ៣៥ឆ្នាំ ឬក្រោមនេះ។ ចំពោះសហរដ្ឋអាមេរិកកំណត់យកអាយុក្រោម ៣៦ឆ្នាំ ឬមេធាវីដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈតិចជាង ៥ឆ្នាំ។ ផ្អែកតាមទិន្នន័យនេះ យើងកំណត់និយមន័យមេធាវីវ័យក្មេងបានថាជាមេធាវីដែលមានអាយុ ៣៥ឆ្នាំ ឬក្រោមនេះ ឬមេធាវីដែលទើបទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបវិជ្ជាជីវៈតិចជាង ៥ឆ្នាំ។

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មេធាវីវ័យក្មេងសំដៅលើមេធាវីដែលបានចូលប្រកបក្រោមរយៈពេល ៣ឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើកម្មសិក្សា ឬសេចក្ដីសម្រេចឱ្យរួចពីកម្មសិក្សា។ ការកំណត់បែបនេះដោយហេតុ ថានៅកម្ពុជាយើងមានប្រព័ន្ធកម្មសិក្សា។ ហេតុនេះគោលនយោបាយនឹងកំណត់សកម្មភាពដែលត្រូវធ្វើភ្លាមៗ ដើម្បីជួយមេធាវីវ័យក្មេងនៅពេលចាប់ផ្ដើមធ្វើកម្មសិក្សាភ្លាម។

១.៨- មូលហេតុនៃការចូលប្រកប ការរំពឹងទុក និងបញ្ហាប្រឈម

យោងតាមការស្រាវជ្រាវរបស់គណៈមេធាវីអន្តរជាតិ ភាគច្រើននៃមេធាវីគឺចូលប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីភ្លាមៗបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សា ហើយភាគតិចចូលប្រកបចន្លោះពី ២ឆ្នាំ ទៅ៤ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សា។ កត្តាដែលជំរុញឱ្យចូលក្នុងវិជ្ជាជីវៈមេធាវីរួមមាន កត្តាចំណាប់ចំណូលចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន កត្តាបទពិសោធន៍ការងារ កត្តាឱកាសក្នុងការទទួលបានប្រាក់បៀវត្សច្រើន កត្តាបំណងចង់ធ្វើការនៅក្នុងសាលសវនាការ និងស្ថិរភាពការងារ កត្តាការរំពឹងទុកពីគ្រួសារ មិត្តភក្តិ និងក្រុមការងារ និងកត្តាបទពិសោធន៍ពីសាលា។

ចំពោះការរំពឹងទុកវិញ កត្តាដែលទាក់ទាញមេធាវីវ័យក្មេងទៅធ្វើការរួមមាន ប្រាក់បៀវត្ស កន្លែងធ្វើការដែលលើកកម្ពស់តុល្យភាពការងារនិងជីវិតប្រកបដោយផាសុខភាព ភាពសម្បូរបែបនៃការងារ ឱកាសក្នុងការធ្វើដំណើរនិងធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស បែបបទការងារមានភាពបត់បែន ទីតាំងនៃកន្លែងធ្វើការ អត្រារក្សាបុគ្គលិកខ្ពស់ ការគាំទ្រក្នុងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈឬអាជីពជាប្រចាំ។

ចំណែកបញ្ហាប្រឈមវិញនោះគឺ កង្វះការអភិវឌ្ឍ/ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ វប្បធម៌នៅកន្លែងធ្វើការមានកម្រិតទាប កត្តាប្រាក់បៀវត្ស កង្វះឱកាសអភិវឌ្ឍអាជីព កត្តាបន្ទុកការងារ/ខ្វះតុល្យភាពជីវិត បំណងធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស ចំណង់ចំណូលចិត្តក្នុងការប្តូរទៅវិជ្ជាជីវៈច្បាប់ផ្សេងទៀត ផលប៉ះពាល់លើសុខភាពផ្លូវចិត្ត/ផាសុខភាព។ លើសពីនេះបញ្ហាប្រឈមផ្សេងទៀតរួមមាន ផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ការទំនាក់ទំនងជំនាញសម្ភាសន៍ កង្វះការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការដំណើរការអាជីវកម្ម ដំណើរការការិយាល័យមេធាវីឬប្រកបវិជ្ជាជីវៈច្បាប់ ជាដើម។

១.៩- ដំណោះស្រាយលើបញ្ហាប្រឈម

ដំណោះស្រាយដើម្បីឆ្លើយតបទៅបញ្ហាប្រឈមខាងលើ គណៈមេធាវីត្រូវបានរំពឹងថា ផ្តល់សេវាលក្ខណៈបុគ្គលដល់សមាជិកមេធាវី បង្កើតធនធានដែលងាយរក ឱកាសបង្កើតទំនាក់ទំនងលក្ខណៈក្រៅផ្លូវការ ឱកាសទំនាក់ទំនងជាមួយមេធាវីដែលមានបទពិសោធន៍ ការប្រឹក្សាយោបល់លើអាជីព ព្រមទាំងធានាស្តង់ដារគុណភាពបច្ចេកទេសក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់មេធាវីផងដែរ។ លើសពីនេះចំណុចផ្សេងទៀតរួមមាន សារៈសំខាន់នៃប្រាក់បៀវត្ស តុល្យភាពជីវិតនិងការងារនិងផាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ការអភិវឌ្ឍអាជីពនិងបច្ចេកវិទ្យា វប្បធម៌កន្លែងការងារ ការទំនាក់ទំនងនិងវាយតម្លៃ ដាក់ចេញនិងពិនិត្យឡើងវិញលើគោលនយោបាយ គំនិតផ្តួចផ្តើម និងការបណ្តុះបណ្តាល។

១.១០- លទ្ធផលនៃការសិក្សាតាមបណ្តាគណៈមេធាវីនៅបរទេស

ព័ត៌មានខាងក្រោមជាសង្ខេបអំពីយន្តការនានាដើម្បីជួយមេធាវីវ័យក្មេងនៅតាមបណ្តាគណៈមេធាវីបរទេស។ រចនាសម្ព័ន្ធគណៈមេធាវីនៅតាមប្រទេសនីមួយៗមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា រួមទាំងព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈផងដែរ។ ហេតុនេះព័ត៌មានខាងក្រោមប្រើប្រាស់ដើម្បីជាសញ្ញាណតែប៉ុណ្ណោះ ពុំមានគោលបំណងប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោងនោះទេ។

អង់គ្លេស	- នាយកដ្ឋានមេធាវីវ័យក្មេង - កម្មវិធីមានគ្រូដឹកនាំ និងណែនាំ - ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈបន្ត - ភាពចម្រុះ និងបរិយាបន្ន - ធនធាន និងសហគមន៍អនឡាញ - - ឱកាសការងារស្ម័គ្រចិត្តក្នុងវិស័យច្បាប់
សហរដ្ឋអាមេរិក	- គណៈកម្មាធិការមេធាវីវ័យក្មេង - ផ្តល់ជំនួយលើការស្វែងរកឱកាសការងារនិងទីផ្សារ - ផ្តល់ជំនួយលើការរៀបចំ ពង្រឹងជំនាញ និងការគ្រប់គ្រងលើការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី - ផ្តល់ជំនួយលើធនធានចំណេះដឹងនិងឯកសារ - រៀបចំការផ្តល់ពានរង្វាន់ផ្សេងៗដល់មេធាវីវ័យក្មេង
ថៃ	- គណៈកម្មាធិការមេធាវីវ័យក្មេង - ការប្រកួតប្រជែងផ្នែកស្រាវជ្រាវ និងសរសេរអត្ថបទ - កម្មវិធីបង្កើនទំនាក់ទំនងរវាងមេធាវី - មូលនិធិជំនួយផ្នែកច្បាប់
LAWASIA	- ពុំមានយន្តការជាក់លាក់ដើម្បីជួយដល់មេធាវីវ័យក្មេង
ម៉ាឡេស៊ី	- គណៈកម្មាធិការជាតិមេធាវីវ័យក្មេង - រៀបចំសកម្មភាពដើម្បីលើកកម្ពស់ចំណងមិត្តភាព និងសាមគ្គីភាពរវាងមេធាវីវ័យក្មេងទូទាំងប្រទេស - រៀបចំសិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដែលអភិវឌ្ឍជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និង ចំណេះដឹងដល់មេធាវីវ័យក្មេង - ការតស៊ូមតិសម្រាប់លក្ខខណ្ឌការអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈកាន់តែប្រសើរឡើងសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង

	- រៀបចំវេទិកា និងកិច្ចពិភាក្សាលើបញ្ហាផ្លូវច្បាប់ និងផលប្រយោជន៍សាធារណៈ - បង្កើតក្រុមការងារមេធាវីវ័យក្មេង និងគណៈកម្មាធិការលើវិស័យប្រកបវិជ្ជាជីវៈ - លើកសំណើ និងអនុសាសន៍ក្នុងការកែទម្រង់ច្បាប់ - ផ្តល់អន្តរាគមន៍ផ្នែកច្បាប់ ការអត្ថាធិប្បាយ និងជំនួយលើសិទ្ធិមនុស្ស សេរីភាព រដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងបញ្ហាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ
សិង្ហបុរី	- គណៈកម្មាធិការមេធាវីវ័យក្មេង - បោះផ្សាយកាសែតពិសេសបន្ថែម - បង្កើត Law Society Mentorship Scheme - ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជាផ្តល់អាហារូបករណ៍ដើម្បីចូលរួមសន្និសីទអន្តរជាតិជាដើម
កូរ៉េខាងត្បូង	- គណៈកម្មាធិការពិសេសសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង - មជ្ឈមណ្ឌលគាំទ្រមេធាវីវ័យក្មេង - គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃមជ្ឈមណ្ឌលគាំពារមេធាវីវ័យក្មេង - ការបណ្តុះបណ្តាល - ការស្រង់មតិនិងការស្រាវជ្រាវលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់មេធាវីវ័យក្មេង - ការផ្តល់ពានរង្វាន់
ជប៉ុន	- ពានរង្វាន់មេធាវីប្រចាំឆ្នាំ - ជាសមាជិកនៃ AIJA (International Association of Young Lawyers) - ក្រុមមេធាវីវ័យក្មេង - កម្មវិធី Mentorship
IBA	- គណៈកម្មាធិការមេធាវីវ័យក្មេង

	- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលមេធាវីវ័យក្មេង - អ្នកតំណាងថ្នាក់ជាតិ របស់គណៈកម្មាធិការមេធាវីវ័យក្មេង - ពានរង្វាន់មេធាវីវ័យក្មេង

១.១១- លទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិមេធាវីវ័យក្មេងនៅកម្ពុជា

ដើម្បីឱ្យកាន់តែទទួលបានទិន្នន័យជាក់លាក់ អនុវត្តតាមអនុសាសន៍ឯកឧត្តម លី ច័ន្ទតុលា ក្រុមការងាររៀបចំគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេងបានចងក្រងកម្រងសំណួរ និងធ្វើការស្ទង់មតិមេធាវីវ័យក្មេងនៅកម្ពុជាដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់កសាងគោលនយោបាយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់មេធាវីវ័យក្មេង និងតថភាពសង្គមជាក់ស្តែង។

បញ្ហាប្រឈម	ចម្លើយ
ចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់	- ច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម (ច្រើនជាងគេ) • កម្មសិទ្ធិបញ្ញា • បរធនបាលកិច្ច • ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា • កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ • សារពើពន្ធ • ការចុះបញ្ជីផ្សេងៗ • ពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច • ក្ស័យធន • ធនាគារ • វិនិយោគ • ការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ និងពាណិជ្ជនាម - ច្បាប់ការងារ - ច្បាប់ភូមិបាល

DRAFT

	- ច្បាប់សំណង់ - ច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង ASEAN និង APEC - ច្បាប់ស្តីពីគ្រឿងញៀន
ចំណេះដឹងព័ត៌មានវិទ្យា	- ខ្សោយភាសាអង់គ្លេស ពិបាកតាមដានវិធីប្រើបច្ចេកវិទ្យាថ្មី - ប្រឈមនឹងការលួចចូលមើលទិន្នន័យពី Hacker - មិនស្គាល់ AI
ទីផ្សារការងារ	- ពិបាករកការងារ ទីផ្សារនិងឱកាសការងារតិច និងចំណូលតិច - មានការប្រកួតប្រជែងទីផ្សារច្រើន (មេធាវីច្រើន ទម្លាក់ថ្លៃសេវា) - ពិបាករកអតិថិជនថ្មី ព្រោះមិនអាចផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម - ទើបចូលប្រកប មិនសូវមានអ្នកស្គាល់ ខ្វះទំនាក់ទំនង - មេធាវីក្មេង មិនសូវត្រូវបានគេឱ្យតម្លៃ និងមិនសូវទុកចិត្ត - មិនទទួលរឿងក្តីដែលមិនត្រូវជំនាញ នាំឱ្យមិនសូវមានការងារ - ការផ្សព្វផ្សាយសេវាឥតគិតថ្លៃនាំឱ្យមិនសូវមានអតិថិជន - កូនក្តីទាមទារតម្រូវការខ្ពស់ តែកម្រៃទាប មិនសមនឹងទំហំការងារ - កូនក្តីទាមទារឱ្យធានាលទ្ធផល ទោះពន្យល់ក៏មិនទទួលយក - កូនក្តីមកពិភាក្សា តែមិនពឹងពាក់ ជ្រែតម្លៃ - វិសមភាពរវាងការងារជាមេធាវី និងភ្នាក់ងារពន្ធដារនាំឱ្យបាត់ឱកាសការងារ - មានបុគ្គលដែលមិនមែនជាមេធាវី ធ្វើកិច្ចការមេធាវី ដូចជាមន្ត្រីតុលាការ មន្ត្រីនគរបាលជាដើម - មានមេធាវីបរទេសបើកដំណើរការច្រើនតាមរយៈការសហការជាមួយមេធាវីក្នុងស្រុកនាំឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងមិនមានឱកាសកាន់ការងារធំៗ
ជាមួយអតិថិជន	- ទីផ្សារសេរី បន្ទាបតម្លៃ - កូនក្តីមិនបង់ប្រាក់

	- អតិថិជនទាមទារលើសកំណត់ច្បាប់ - អតិថិជនបាត់ទំនុកចិត្ត មកពីមេធាវីមិនធ្វើតាមក្រមសីលធម៌ បង្កើតកំហុសវិជ្ជាជីវៈនាំឱ្យមេធាវីក្រោយពិបាកធ្វើការ - អតិថិជនមិនសូវទុកចិត្តមេធាវីក្មេង - អតិថិជនសួរហើយ មិនពឹងពាក់ ទុករហូតដល់សង្គ្រោះមិនបាន ទើបត្រឡប់មកវិញ - អតិថិជនមិនផ្តោតលើសមត្ថភាព ប៉ុន្តែលទ្ធផល ទាមទារឱ្យធានាលទ្ធផល
មេធាវីនិងមេធាវី	- ការមិនឱ្យតម្លៃមេធាវីវ័យក្មេង - មេធាវីវ័យក្មេងប្រកាន់ជំហររឹងមាំ មិនសូវបត់បែន មិនសូវទន់ភ្លន់ - មេធាវីក្រោយ និយាយបង្អាប់មេធាវីមុនទៅកូនក្តីនៅពេលដែលចាញ់ក្តី - មេធាវីខ្លះមិនសហការដោះស្រាយទេ បង្កើតរឿង - មេធាវីចាស់ៗផ្តល់យោបល់ ពន្យល់ និងប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ មេធាវីក្មេងៗអាចពិបាក - មេធាវីមួយចំនួនមិនការពារតម្លៃវិជ្ជាជីវៈ ដូចជាមិនបានពិនិត្យសំណុំរឿង ភស្តុតាង ពន្យារពេលនីតិវិធី មិនស្មោះត្រង់ក្នុងការតតាំង
ជាមួយស្ថាប័នផ្សេង	- មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់គិតថាក្មេង - ពិបាកសុំកម្មវិធី - ប្រើប្រាស់តួនាទីមិនត្រឹមត្រូវ - ពិបាកសុំថតចម្លងសំណុំរឿង (យឺតយ៉ាវឯកសារមិនគ្រប់ជាដើម) - មិនគោរពពេលវេលា - អូសបន្លាយនីតិវិធី - ការបញ្ជូនលិខិតយឺតយ៉ាវ ធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍កូនក្តី - មិនឱ្យតម្លៃមេធាវី

DRAFT

	- ខ្វះការយល់ដឹងពីសិទ្ធិរបស់មេធាវី (មេធាវីការពារបានតែក្នុងតុលាការជាដើម) - ពិបាកតាមឯកសារនៅសុរិយោដី - ពិបាកធ្វើការជាមួយប៉ូលីសជាដើម (មិនឱ្យថតសំណុំរឿង មិនអនុញ្ញាតឱ្យជួបកូនក្ដីជាដើម)
ការធ្វើកម្មសិក្សា	- លំបាកក្នុងការស្វែងរកសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី - គ្រូកម្មសិក្សារវល់មិនសូវបានណែនាំ - គេមិនសូវឱ្យតម្លៃ - បង់ប្រាក់ឱ្យការិយាល័យ - មិនសូវមានរឿងក្ដី មិនសូវមានចំណូល - ពិបាកធ្វើរបាយការណ៍កម្មសិក្សា - ស្ថាប័នផ្សេងៗ មិនសូវស្វាគមន៍ ឬឱ្យតម្លៃ ព្រោះនៅកម្មសិក្សា - គ្រូកម្មសិក្សាឱ្យសិស្សចំណាយផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីតាមដានក្ដីហើយមិនសង
បញ្ហាផ្សេងៗ	- ប្រជាជនមិនសូវស្គាល់មេធាវី - នីតិវិធីជាប់គាំង បើគ្មានសេវាជម្រុញ - ខ្វះខាតចំណេះដឹង - មិនសូវមានអតិថិជន - ពិបាកធ្វើការជាមួយស្ថាប័នដទៃ គេមិនសូវឱ្យតម្លៃ - មេធាវីមួយចំនួនបង្កើតភស្តុតាង និងអង្គហេតុជំនួសកូនក្ដី - ការតំណាងឱ្យកូនក្ដីនៅស្ថាប័នផ្សេងក្រៅពីតុលាការអាចត្រូវបានបដិសេធ - ទីផ្សារការងារទាប (មេធាវីខ្លះយកសេវាទាបជ្រុល ប្រថាប់ត្រាកិច្ចសន្យា ត្រឹម ៥០ ដុល្លារជាដើម)

សំណូមពរ៖

- គួរបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែម
    - វគ្គសុក្រឹតការ (រៀបចំកម្មវិធីសិក្សាឱ្យស្របទៅនឹងមុខវិជ្ជា)
    - សិក្ខាសាលា Online
    - Exchange Program
- ជួយរកទីផ្សារការងារ និងឱកាសការងារបន្ថែម
- ពិចារណាអំពីសេរីភាព និងភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
- បន្ធូរបន្ថយការបង់ថវិកាផ្សេងៗ
    - លើកលែងការបង់ភាគទាន ២ ឆ្នាំ
    - លើកលែងការបង់ Office ១ ឆ្នាំ
- បង្កើតក្រុមការងារឆ្លើយតបពិសេសសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង
- សុំឱ្យគណៈមេធាវីសម្របសម្រួលការងារជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗ
- ផ្សព្វផ្សាយវិជ្ជាជីវៈមេធាវីឱ្យបានទូលំទូលាយ ក្នុងលក្ខណៈជារួម មិនមែនឯកជន
- កំណត់តម្លៃសេវាមេធាវី (កំណត់តម្លៃអប្បរមា)
- ពង្រឹងក្រមសីលធម៌មេធាវី និងការអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈ ព្រមទាំងយន្តការពិនិត្យតាមដាននឹងអនុវត្ត
- បង្កើតវេទិកា Networking ឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងអាចបង្កើនទំនាក់ទំនង
- ពង្រឹងគ្រូកម្មសិក្សា

២- ចក្ខុវិស័យ

ចក្ខុវិស័យនៃគោលនយោបាយនេះគឺ **រួមគ្នាកសាងគ្រឹះនិងត្រួសត្រាយផ្លូវដល់មេធាវីវ័យក្មេងដើម្បីនិរន្តរភាពនៃឧត្តមភាពនិងកិត្យានុភាពនៃវិជ្ជាជីវៈមេធាវី** ។

៣- គោលបំណង

គោលបំណងនៃគោលនយោបាយនេះគឺ **រួមចំណែកបម្រើសង្គមជាតិដោយផ្អែកលើច្បាប់និងវិធានវិជ្ជាជីវៈជាធរមាន តាមរយៈការកសាងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដើម្បីគាំទ្រដល់ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ បង្កើនកាលានុវត្តភាពនិងឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងរបស់មេធាវីវ័យក្មេង។**

DRAFT

៤- ការវិភាគភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ កាលានុវត្តភាព និងការគំរាមគំហែង

ការវិភាគ SWOT គឺសំដៅទៅការវិភាគភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមគំហែង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យស្ថាប័នអាចស្វែងយល់ទាំងកត្តាផ្ទៃក្នុង និងខាងក្រៅ ដើម្បីកសាងយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវចក្ខុវិស័យ និងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង។

៤.១- <u>ភាពខ្លាំង</u>

- ថ្នាក់ដឹកនាំគណៈមេធាវីក្រោមការដឹកនាំរបស់ ឯកឧត្តម លី ច័ន្ទតុលា ប្រធានគណៈមេធាវី មានឆន្ទៈខ្ពស់ក្នុងការជួយមេធាវីវ័យក្មេងជម្នះឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈមនានាដែលមាននៅពេលចាប់ផ្តើមប្រកបវិជ្ជាជីវៈលើកដំបូងឱ្យទទួលបានជោគជ័យ។
- គណៈមេធាវីមានទីស្នាក់ការធំទូលាយ ដែលបង្កលក្ខណៈនិងផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនានា នៅទីស្នាក់ការគណៈមេធាវីផ្ទាល់ដោយពុំចាំបាច់ក្នុងការបង្កើនការចំណាយច្រើន ព្រមទាំងមានបណ្ណាល័យ ស្ទូឌីយ៉ូសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងថតកិច្ចពិភាក្សាផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ។
- គណៈមេធាវីត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលមានអាយុ ២៩ ឆ្នាំគិតត្រឹមឆ្នាំ២០២៤នេះ។ ក្នុងរយៈពេលជិត ៣ ទសវត្សនេះ គណៈមេធាវីបានឆ្លងកាត់ជាច្រើនដំណាក់កាល និងជម្នះឧបសគ្គជាច្រើនដែលនាំឱ្យគណៈមេធាវីមានទីស្នាក់ការធំទូលាយ និងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរឹងមាំ។ ភាពចាស់ទុំនេះជាធនធានសំខាន់មួយរបស់គណៈមេធាវីក្នុងការសម្រេចនូវគោលនយោបាយថ្មីៗ ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ និងរបៀបរបបការងារដែលមានស្រាប់។
- គិតត្រឹមឆ្នាំ២០២៣ គណៈមេធាវីមានសមាជិកមេធាវី ៣០០៣នាក់ ដែលក្នុងចំនួននេះ មេធាវីពេញសិទ្ធិកំពុងប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីមានចំនួនតែ ២ ៤៧៨នាក់។ ក្រៅពីចំនួនច្រើន សមាជិកគណៈមេធាវីមានភាពចម្រុះលើឯកទេស ជំនាញ និងបទពិសោធន៍។ សមាជិកគណៈមេធាវីដែលពុំប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាច្រើនមាន តួនាទីជាថ្នាក់ដឹកនាំនៅក្នុងជួររាជរដ្ឋាភិបាលរួមមាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការ អនុរដ្ឋលេខាធិការជាដើម។ សមាជិកគណៈមេធាវីដែលកំពុងប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាច្រើនក៏ទទួលបានការទុកចិត្តពីរាជរដ្ឋាភិបាលនិងរដ្ឋសភា រហូតទទួលបានការតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាជាដើម។

DRAFT

ភាពចម្រុះទាំងអស់នេះស បញ្ជាក់ពីសមត្ថភាព និងការទទួលស្គាល់ពីសង្គមលើវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ដែលជាធនធានសំខាន់ក្នុងការ ចូលរួមគាំទ្រ និងអនុវត្តគោលនយោបាយនានា។

- គណៈមេធាវីមានដៃគូជាច្រើនទាំងក្នុងស្រុក និងនៅបរទេស តាមរយៈការចុះអនុស្សរណៈយោគយល់បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្លូវការ។ នៅក្នុងស្រុករួមមាន ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិដើម្បីស្ត្រីកម្ពុជា សាកលវិទ្យាល័យជាតិបាត់ដំបង និងស្ថាប័នជាច្រើនទៀត។ នៅបរទេសរួមមាន មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវច្បាប់ចិនអាស៊ាន គណៈមេធាវីកូរ៉េខាងត្បូង គណៈមេធាវីឥណ្ឌា និងគណៈមេធាវីបារាំងជាដើម។ ភាពជាដៃគូនេះនឹងរួមចំណែកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការពង្រីកវិសាលភាព ព្រមទាំងកាលានុវត្តភាពក្នុងការគាំទ្រដល់មេធាវីវ័យក្មេង។

៤.២- <u>ភាពខ្សោយ</u>

- ធនធាននៅគណៈមេធាវីនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ទាំងនេះដោយហេតុថាបន្ទុកចំណាយច្រើន រីឯចំណូលនៅមានកម្រិតព្រោះសមាជិកជាច្រើនពុំបានបង់ភាគទានប្រចាំឆ្នាំទៀងទាត់។ លើសពីនេះការរៀបចំកម្មវិធីសិក្ខាសាលា ការថតវីដេអូផ្សព្វផ្សាយរបស់គណៈមេធាវីទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយឥតគិតថ្លៃជូនចំពោះសមាជិកទាំងអស់ ដែលជាហេតុមួយនាំឱ្យប្រភពចំណូលរបស់គណៈមេធាវីនៅមានកម្រិត។
- បច្ចុប្បន្នយន្តការដែលជួយមេធាវីគឺលក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យមានគ្រូបង្គោលក្នុងពេលធ្វើកម្មសិក្សា និងការជួបសំណេះសំណាលពីថ្នាក់ដឹកនាំជាមួយមេធាវីទើបចេញប្រកបវិជ្ជាជីវៈ។ ទោះបីជាមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះក្ដី នៅពុំទាន់មានអង្គភាពទទួលបន្ទុកកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង ដើម្បីដឹកនាំ សម្របសម្រួលកិច្ចការនេះជាមួយអង្គភាព និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅឡើយ ដែលនាំឱ្យឧបសគ្គ និងបញ្ហាដែលប្រឈមដោយមេធាវីវ័យក្មេងត្រូវការកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀតដើម្បីដោះស្រាយ។
- បច្ចុប្បន្ននៅគណៈមេធាវីមានបណ្ណាល័យ និងគេហទំព័រដែលផ្ទុកសៀវភៅ ទម្រង់គំរូ និងច្បាប់នានា ប៉ុន្តែថ្នាលទាំងនេះពុំទាន់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ឱ្យបានទូលំទូលាយនៅឡើយ និងបណ្តុំចំណេះដឹង ជំនាញ ឯកសារ ទម្រង់គំរូដែលចាំបាច់សម្រាប់ការជួយមេធាវីវ័យក្មេងក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ក៏ដូចជាដំណើរការការិយាល័យមេធាវីជាដើមនៅមានកម្រិត ដែលចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានការបង្កើនការចងក្រងបណ្តុំឯកសារទាំងនេះ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃថ្នាលផ្ទុកឯកសារឱ្យកាន់តែទទួលបានការប្រើប្រាស់កាន់តែទូលំទូលាយ។

- គណៈមេធាវី ក៏ដូចជាមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបានខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយច្បាប់តាមរយៈការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា សិក្ខាសាលា កម្មវិធី៣សំណួរ វេទិកាមេធាវីជាដើម។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តីមេធាវីវ័យក្មេងមានតម្រូវបន្ថែមលើការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញច្បាប់រួមមាន ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ការចរចា ការដំណើរការការិយាល័យមេធាវី ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុជាដើម។ ជំនាញនិងចំណេះដឹងក្រៅពីច្បាប់តម្រូវឱ្យគណៈមេធាវី និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធស្វែងរកមធ្យោបាយដើម្បីឆ្លើយតប ក៏ដូចជាជួយមេធាវីវ័យក្មេងឱ្យមានចំណេះដឹងនិងជំនាញបន្ថែមដើម្បីជម្នះរាល់ឧបសគ្គ និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីលើកដំបូង។
- គណៈមេធាវី ក៏ដូចជាមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបានខិតខំប្រឹងប្រែងជាប្រចាំ ដើម្បីអភិវឌ្ឍកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ក៏ដូចជាបង្កើនគុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈការពង្រឹង ការជ្រើសរើសសិស្សមេធាវី រៀបចំឱ្យមានការបោះជំរុំសិស្សមេធាវីដើម្បីស្វែងយល់អំពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និងការជ្រើសរើសគ្រូបណ្តុះបណ្តាលដែលពោរពេញដោយបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងជាដើម។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការវិវឌ្ឍដ៏លឿនរបស់ច្បាប់ សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចកំណើននៃការប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងប្រទេស និងពីបរទេស តម្រូវឱ្យគណៈមេធាវី ក៏ដូចជាមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវីប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀតដើម្បីពង្រឹងគុណភាពបណ្តុះបណ្តាលឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវឌ្ឍថ្មីៗ។

៤.៣- <u>កាលានុវត្តភាព</u>

- យោងតាមកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា សម្រាប់ការកសាង និងការការពារមាតុភូមិឆ្នាំ២០២៣-២០២៨ ចំណុចសំខាន់ៗដែលគណៈមេធាវីនិងមេធាវីអាចចូលរួមចំណែកបានរួមមាន គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងសង្គមដោយផ្អែកលើច្បាប់ សេដ្ឋកិច្ចរីកចម្រើន សុខដុមរមនា និងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស។ រីឯគោលនយោបាយធំៗជាអាទិភាពដែលពាក់ព័ន្ធ រួមមានការលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជនគ្រប់រូប ទាំងខាងសម្ភារនិងស្មារតីឱ្យបានសមរម្យប្រកបដោយ ភាពថ្លៃថ្នូរ និងការលើកស្ទួយលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សិទ្ធិសេរីភាពប្រជាជន និងពង្រឹងនីតិរដ្ឋ ក៏ត្រូវការមេធាវីឱ្យចូលរួមដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនោះដែរ។ ដូចគ្នានេះដែរ ចំពោះគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍតាមវិស័យ រួមមាន ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ការជំរុញការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឌីជីថល ការជំរុញឌីជីថ-លូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម ការជំរុញពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន សុទ្ធតែ

ទាមទារការចូលរួមចំណែករបស់មេធាវី ដែលតម្រូវឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងមានសមត្ថភាពចាំបាច់ ក្នុងការចូលរួមចំណែកនៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយខាងលើ។

- យោងតាមរបាយការណ៍របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍអាស៊ីបង្ហាញឱ្យឃើញថានៅឆ្នាំ២០២៣ កម្ពុជាមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៥,៣% និងរំពឹងថាមានកំណើន ៦% នៅឆ្នាំ២០២៤។[5] លើសពីនេះ សន្ទុះនៃការវិនិយោគនៅកម្ពុជាត្រូវបានព្យាករថាមានចំណាត់ថ្នាក់លេខ១ផងដែរនៅឆ្នាំ២០២៤[6] ប្រៀបធៀបនឹងប្រទេសដទៃទៀត។ ការរីកចម្រើនគ្រប់វិស័យនេះគឺដោយសារគោលនយោបាយដែលដាក់ចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាលអាណត្តិទី៧ និងការផ្ទេរអំណាចប្រកបដោយសន្តិភាព និងស្ថិរភាព ដែលជាកត្តាចាំបាច់បំផុតទាក់ទាញវិនិយោគិនបរទេស និងបង្កើនបរិយាកាសធុរកិច្ចនៅកម្ពុជាកាន់តែប្រសើរ។ ការរីកចម្រើនលើគ្រប់វិស័យនេះនាំមកនូវកាលានុវត្តភាពថ្មីៗជាច្រើនដល់មេធាវីវ័យក្មេង ដែលចាំបាច់ត្រូវមានសមត្ថភាព ឧបករណ៍ និងការគាំទ្រចាំបាច់នានាដើម្បីចាប់យកកាលានុវត្តទាំងអស់នេះ។
- មេធាវីកម្ពុជាត្រូវបានសង្កេតឃើញថាភាគច្រើនបំផុតផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ចំណែកការផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់នៅបរទេសពុំទាន់ត្រូវបានសង្កេតឃើញថាត្រូវបានផ្តល់ច្រើននៅឡើយ។ យោងតាមរបាយការណ៍របស់គណៈមេធាវីអន្តរជាតិ[7] ប្រទេសដែលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោកស្ទើរតែទាំងអស់អនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីបរទេសផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់នៅប្រទេសរបស់ខ្លួន រួមមានសន្ធានកម្មមជ្ឈត្តការ និងការប្រឹក្សាយោបល់លើច្បាប់បរទេស និងអន្តរជាតិជាដើម លើកលែងតែការតំណាងនៅតុលាការ និងប្រឹក្សាយោបល់ច្បាប់នៃប្រទេសនោះ។ ទាំងនេះបង្ហាញឱ្យឃើញពីសក្តានុពលដ៏ធំធេងសម្រាប់មេធាវីកម្ពុជាដែលពុំទាន់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ឱ្យអស់ពីលទ្ធភាពនៅឡើយ។ ហេតុនេះចាំបាច់ឱ្យមានយន្តការ និងមធ្យោបាយនានាដើម្បីលើកកម្ពស់មេធាវីកម្ពុជាផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់នៅបរទេស។
- ការផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់អន្តរជាតិ ការដោះស្រាយវិវាទ និងប្រតិបត្តិការដែលស្មុគស្មាញនិងមានទំហំធំនៅកម្ពុជាត្រូវបានសង្កេតឃើញថាត្រូវបានផ្តល់ដោយមេធាវីបរទេស ឬដោះ

---

[5] https://www.adb.org/news/adb-adjusts-2023-growth-forecast-cambodia-maintains-2024-outlook#:~:text=PHNOM%20PENH%2C%20CAMBODIA%20(20%20September,flagship%20economic%20report%20launched%20today.

[6] https://www.fdiintelligence.com/content/feature/cambodia-carries-the-strongest-fdi-momentum-into-2024-83236

[7] https://www.ibanet.org/BIC-ITILS/The-Regulation-of-International-Legal-Services

ស្រាយនៅប្រទេសសិង្ហបុរី ហុងកុងជាដើម។ កត្តាទាំងនេះជាការបាត់បង់ប្រភពចំណូលដ៏ធំ និងជាសក្តានុពលទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់ដែលមេធាវីកម្ពុជាត្រូវប្រើប្រាស់ឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព។ ហេតុនេះកាលានុវត្តភាពសម្រាប់ទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់នៅក្នុងស្រុកនៅមានជាច្រើន ដែលចាំបាច់ត្រូវមានមធ្យោបាយសម្រាប់មេធាវីទាញយកកាលានុវត្តទាំងអស់នេះ។

៤.៤- ការគំរាមគំហែង

- ការបង្កើតវិជ្ជាជីវៈថ្មីៗនៅកម្ពុជាមួយចំនួនបានបង្កើនកាលានុវត្តភាពដល់មេធាវី ហើយមួយចំនួនក៏បង្កើនការប្រកួតប្រជែងដល់វិជ្ជាជីវៈមេធាវីផងដែរ។ លើសពីនេះក៏មានកំណើននៃការប្រើប្រាស់សេវាផ្សេងៗជំនួសឱ្យសេវាផ្នែកច្បាប់ ដែលពុំទាន់មានបទប្បញ្ញត្តិជាក់លាក់គ្រប់គ្រងនៅឡើយ ដូចជាការប្រឹក្សាយោបល់លើកិច្ចសន្យាអចលនវត្ថុពីសំណាក់ភ្នាក់ងារអចលនទ្រព្យជាជាងមេធាវីជាដើម។ បន្ថែមលើនេះកំណើននៃទីផ្សារសេរីក៏បើកឱកាសឱ្យមេធាវីបរទេសពង្រីកការផ្តល់សេវារបស់ខ្លួននៅកម្ពុជាផងដែរ។ កំណើននៃការប្រកួតប្រជែងទាំងនេះតម្រូវឱ្យមានយន្តការជាក់លាក់ដើម្បីធានាមេធាវីកម្ពុជា មានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង និងរក្សាទំហំទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់សម្រាប់មេធាវីកម្ពុជា។
- ដោយហេតុប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេសតូចនិងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលស្ថិតក្នុងការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសមហាអំណាចក្នុងបរិបទភូមិសាស្ត្រនយោបាយនាពេលបច្ចុប្បន្ន ធ្វើឱ្យកម្ពុជារងការវាយប្រហារតាមប្រព័ន្ធសារព័ត៌មានបរទេស ក៏ដូចអង្គការសង្គមស៊ីវិលទទួលជំនួយពីបរទេស ដែលមានចេតនាធ្វើឱ្យមានអស្ថិរភាព និងអាប់ឱនកេរ្តិ៍ឈ្មោះកម្ពុជា ទាំងបំពានគោលការណ៍អធិបតេយ្យភាពរបស់រដ្ឋនីមួយៗដែលមានចែងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការប៉ះពាល់ដល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ប្រទេសជាតិក៏ជះឥទ្ធិពលផងដែរដល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងមេធាវីនៅកម្ពុជាដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ជំនឿទុកចិត្តពីសាធារណជន។ កត្តានេះជាការគំរាមគំហែងដល់ កេរ្តិ៍ឈ្មោះវិជ្ជាជីវៈមេធាវីនៅកម្ពុជាដែលចាំបាច់ត្រូវមានមធ្យោបាយឆ្លើយតប ដើម្បីធានានិរន្តរភាព និងទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់សម្រាប់មេធាវីកម្ពុជាជាពិសេសមេធាវីវ័យក្មេង។
- ពិភពលោកបច្ចុប្បន្នមានការវិវឌ្ឍក្នុងល្បឿនមួយយ៉ាងលឿនទាំងផ្នែកច្បាប់ បច្ចេកវិទ្យា ពាណិជ្ជកម្ម និងភូមិសាស្ត្រនយោបាយជាដើម។ ច្បាប់ថ្មីៗត្រូវបានអនុម័តឡើងដើម្បីគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗដូចជាបញ្ញាសិប្បនិមិត្ត ប្រព័ន្ធបណ្តាញសង្គមយក្ស ពន្ធដារលើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអនឡាញជាដើម និងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មី រួមទាំងសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារជាច្រើនផងដែរ។ ខណៈដែលការវិវឌ្ឍ

នេះបង្កើនកាលានុវត្តភាព តែក៏នាំមកនូវការគំរាមគំហែងផងដែរចំពោះមេធាវី ព្រោះប្រសិនបើមេធាវីមិនបានអភិវឌ្ឍខ្លួនឱ្យទាន់នឹងការវិវឌ្ឍនេះ នោះមេធាវីនឹងបាត់បង់ឱកាសផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់ជាច្រើន ហើយនឹងធ្លាក់ទៅមេធាវីបរទេសទៅវិញ។ ហេតុនេះតម្រូវឱ្យមានការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពជាប្រចាំ និងមានយន្តការដើម្បីសិក្សាស្រាវជ្រាវឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវឌ្ឍទាំងនោះ។

- បច្ចុប្បន្នការផ្តល់បៀវត្ស ក៏ដូចជាឱកាសការងារភាគច្រើនត្រូវបានសង្កេតឃើញថាផ្តោតទៅលើវ័យ។ ចំពោះអ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈភាគច្រើនទោះបីជាមានសមត្ថភាព តែពុំទទួលបានឱកាសនានាព្រោះអាយុតិច។ ការផ្តល់តម្លៃលើអាយុជាជាងសមត្ថភាពនេះជះឥទ្ធិពលខ្លាំងជាពិសេសលើមេធាវីវ័យក្មេង។ ហេតុនេះចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានមធ្យោបាយ និងយន្តការដើម្បីបណ្តុះគំនិតលើកកម្ពស់ការផ្តល់តម្លៃ លើសមត្ថភាព ក៏ដូចជាផ្តល់ឱកាសដើម្បីបញ្ចេញសមត្ថភាពសម្រាប់ការវាយតម្លៃការងារ។
- នៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈផ្នែកច្បាប់ ឱកាសការងារភាគច្រើនត្រូវបានផ្តល់ទៅមេធាវីដែលមានបទពិសោធន៍ មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញ និងវ័យចំណាស់។ លើសពីនេះថ្នាលផ្លូវការសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេងបញ្ចេញសមត្ថភាពនៅពុំទាន់មាននៅឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះតម្រូវឱ្យមានមធ្យោបាយ ឬយន្តការដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកង្វះឱកាសការងារ និងថ្នាលបញ្ចេញសមត្ថភាពសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង ដែលជាអនាគតរបស់វិជ្ជាជីវៈមេធាវី។

៥- គោលដៅ

ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យ និងគោលបំណងខាងលើ គណៈមេធាវីដាក់ចេញនូវគោលដៅ ក្នុងការធានាដល់មេធាវីវ័យក្មេងទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវី ដែលតាមរយៈគោលនយោបាយនេះធានាបាននូវការគាំទ្រនិងពង្រឹងជីវភាព ឱកាស ជំនឿទុកចិត្ត ឧបករណ៍ និងសមត្ថភាពក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ។

គោលដៅទី១៖ បង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធរឹងមាំដើម្បីគាំទ្រនិងពង្រឹងជីវភាពមេធាវីវ័យក្មេង

គោលដៅទី២៖ បង្កើនឱកាសការងារកាន់តែច្រើនសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង

គោលដៅទី៣៖ បង្កើនជំនឿទុកចិត្តពីសង្គមលើមេធាវីវ័យក្មេង

គោលដៅទី៤៖ បង្កើតបណ្តុំឧបករណ៍សម្រាប់ជួយដល់ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់មេធាវីវ័យក្មេង

គោលដៅទី៥៖ បង្កើតយន្តការពង្រឹងសមត្ថភាពមេធាវីវ័យក្មេង

៦- យុទ្ធសាស្ត្រ

គោលដៅទី១៖ បង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធរឹងមាំដើម្បីគាំទ្រនិងពង្រឹងជីវភាពមេធាវីវ័យក្មេង

យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖	បង្កើតគណៈកម្មាធិការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង
យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖	ពង្រឹងយន្តការដែលមានស្រាប់
យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖	បង្កើតយន្តការទ្រទ្រង់ជីវភាពមេធាវីវ័យក្មេង

គោលដៅទី២៖ បង្កើនឱកាសការងារកាន់តែច្រើនសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង

យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖	កសាងភាពជាដៃគូជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីគាំទ្រមេធាវីវ័យក្មេង
យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖	បង្កើនការយល់ដឹងអំពីវិជ្ជាជីវៈមេធាវី
យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖	បង្កើតវេទិកាមេធាវីវ័យក្មេងនិងភាគីពាក់ព័ន្ធ

គោលដៅទី៣៖ បង្កើនជំនឿទុកចិត្តពីសង្គមលើមេធាវីវ័យក្មេង

យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖	បង្កើតពានរង្វាន់មេធាវីវ័យក្មេងប្រចាំឆ្នាំ
យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖	ពង្រឹងការអនុវត្តវិធានវិជ្ជាជីវៈ និងក្រមសីលធម៌ដល់មេធាវីវ័យក្មេង
យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖	លើកកម្ពស់ការចូលរួមពីមេធាវីវ័យក្មេងដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ

គោលដៅទី៤៖ បង្កើតបណ្តុំឧបករណ៍សម្រាប់ជួយដល់ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់មេធាវីវ័យក្មេង

យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖	កសាងបណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិច
យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖	ចងក្រងទម្រង់ឯកសារគំរូដែលចាំបាច់ក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ
យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖	ចងក្រងចំណេះដឹង និងជំនាញដែលចាំបាច់ក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ

DRAFT

គោលដៅទី៥៖ បង្កើតយន្តការពង្រឹងសមត្ថភាពមេធាវីវ័យក្មេង

យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖	ពង្រឹងគុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុង
យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖	បណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបន្ថែម
យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖	សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យដើម្បីពង្រឹងគុណភាពមេធាវីវ័យក្មេងបន្ថែម

៧- ផែនការសកម្មភាព

ផែនការសកម្មភាពលម្អិតមានរៀបរាប់នៅក្នុងតារាងសកម្មភាពនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ។

៧.១- ការបង្កើតយន្តការ

គោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេងមិនត្រឹមតែជាឧបករណ៍ដើម្បីជួយមេធាវីវ័យក្មេងឱ្យទទួលបានជោគជ័យក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ជាឧបករណ៍ដើម្បីពង្រីកសក្តានុពលទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់ដល់មេធាវីកម្ពុជាទាំងអស់ និងចូលរួមសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យ និងគោលនយោបាយដែលដាក់ចេញដោយ **ឯកឧត្តម លី ច័ន្ទតុលា** ប្រធានគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងបេសកកម្មរបស់គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ យន្តការចំបាច់នឹងត្រូវបង្កើតឡើងរួមមាន៖ គណៈកម្មាការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង ព្រមទាំងយន្តការផ្សេងៗទៀតដែលមានកំណត់ នៅក្នុងតារាងផែនការសកម្មភាពដែលនឹងត្រូវដាក់ចេញដាក់ស្តែង។

៧.២- ការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត

ការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះត្រូវអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី ក្រមសីលធម៌មេធាវី បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បទដ្ឋានគិតយុត្ត និងវិធានវិជ្ជាជីវៈមេធាវីជាធរមាន។ គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានឹងចេញសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធដាក់ស្តែងក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ។

DRAFT

៧.៣- ការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រភពធនធានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង គឺជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ថ្វីត្បិតការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះបង្កើនបន្ទុកចំណាយដល់គណៈមេធាវី លទ្ធផលនៃគោលនយោបាយនេះរំពឹងថានឹងចូលរួមបង្កើនចំណូលដល់គណៈមេធាវីដើម្បីធានានិរន្តរភាពក្នុងការផ្តល់សេវាដល់សមាជិក ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈមេធាវីនៅកម្ពុជា តាមរយៈការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការបង់ភាគទានប្រចាំឆ្នាំ ការចូលរួមឧបត្ថម្ភលើកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនិងកម្មវិធីសិក្ខាសាលានានាជាដើម ដោយហេតុថាជីវភាពរបស់សមាជិកត្រូវបានបង្កើនតាមរយៈការពង្រីកសក្តានុពលទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់ ជំនឿទុកចិត្តលើមេធាវី និងកំណើនសមត្ថភាពរបស់មេធាវីក្នុងការផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់ប្រកបដោយគុណភាព និងអនុលោមតាមច្បាប់ និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ។ សម្រាប់គម្រោងថវិកាជាក់ស្តែងនឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយអង្គភាពទទួលបន្ទុកលើយុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពនីមួយៗ។

៧.៤- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស

ធនធានមនុស្សគឺជាកម្លាំងស្នូលដើម្បីសម្រេចបានចក្ខុវិស័យ និងអនុវត្តគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ដើម្បីអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈមេធាវីនឹងកំណត់បុគ្គលបង្គោលដើម្បីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងនិងក្រៅប្រទេស រួមទាំងទស្សនកិច្ចសិក្សាក្នុងនិងក្រៅប្រទេសដើម្បីដកស្រង់បទពិសោធន៍ និងស្វែងយល់អំពីការគាំទ្រមេធាវីវ័យក្មេងនៅបរទេសជាដើម។ល។

៧.៥- ដំណើរការអនុវត្ត

ដំណើរការអនុវត្តនៃគោលនយោបាយនេះមាន៣ដំណាក់កាលគឺ ដំណាក់កាលត្រៀម ដំណាក់កាលចាប់ផ្តើម និងដំណាក់កាលអនុវត្ត។

ដំណាក់កាលត្រៀម៖ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ នៃឆ្នាំ២០២៤ ដែលរួមមានជំហានដូចតទៅ ១) ការផ្សព្វផ្សាយនិងបែងចែកភារៈកិច្ចដល់បុគ្គលិកគណៈមេធាវីដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់អំពីគោលដៅ នៃគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង, ២) ការចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការតាមអង្គភាពទទួលបន្ទុក, ៣) កសាង

DRAFT

ប្រព័ន្ធតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ, ៤) ចេញសេចក្តីសម្រេចបង្កើតអង្គភាពទទួលបន្ទុក និងយន្តការចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ។

ដំណាក់កាលចាប់ផ្តើម៖ នឹងត្រូវធ្វើឡើងរហូតដល់ត្រូវដំណាច់ឆ្នាំ២០២៤ ដែលជំហានរៀបចំត្រៀមចាំបាច់ផ្សេងៗទៀតដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៃគោលនយោបាយ។ ជំហានទាំងនោះរួមមាន៖ ១) អនុវត្តជំហានបន្ថែមក្នុងការបែងចែកធនធាន, ២) កសាងធនធានមនុស្ស និងជ្រើសរើសបុគ្គលិក, ៣) កសាងនីតិវិធីនិងរបៀបរបបការងាររបស់អង្គភាព និងយន្តការទើបបង្កើតថ្មី។

ដំណាក់កាលអនុវត្ត៖ នឹងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលទាំងមូលនៃគោលនយោបាយ ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តរាល់សកម្មភាពចាំបាច់ទាំងអស់សំដៅដល់ការគាំទ្រមេធាវីវ័យក្មេង ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យ និងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយ។

សម្រាប់ដំណាក់កាលអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាព នឹងផ្តោតទៅលើការបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធរឹងមាំដើម្បីគាំទ្រនិងពង្រឹងជីវភាព និងការបង្កើតយន្តការពង្រឹងសមត្ថភាពមេធាវីវ័យក្មេង។

៨- ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃ

ការត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង នឹងធ្វើឡើងដោយអង្គភាពទទួលបន្ទុកលើយុទ្ធសាស្ត្រនិងសកម្មភាព ដោយសហការជាមួយអង្គភាពចំណុះគណៈមេធាវីទាំងអស់។ ប្រព័ន្ធតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ប្រមូល វិភាគ និងរាយការណ៍អំពីទិន្នន័យ រួមជាមួយនឹងសូចនាករសម្រាប់សកម្មភាពនីមួយៗដែលនឹងត្រូវបង្កើតឡើង។ របាយការណ៍រួមជាមួយអនុសាសន៍នឹងត្រូវដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវីជារៀងរាល់ ៣ ខែម្តង។

៩- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

គោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេងត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានាថាអនាគតមេធាវីកម្ពុជា មានសមត្ថភាពច្បាស់លាស់ ឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែង ប្រកាន់ខ្ជាប់ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងចូលរួមបម្រើវិស័យយុត្តិធម៌ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម។ មេធាវីវ័យក្មេងជាអ្នកធានាឧត្តមភាពនិងកិត្យានុភាពមេធាវីនាពេលអនាគត។ ហេតុនេះក្នុងនាមគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្នុងនាមជាសមាជិកមេធាវីរៀមច្បង យើងទាំងអស់គ្នាមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការត្រួសត្រាយផ្លូវ កសាងគ្រឹះ និងអនាគតមួយប្រកបដោយនិរន្តរភាពសម្រាប់

មេធាវីជំនាន់ក្រោយ។ សមិទ្ធិផលនៃគោលនយោបាយនេះពុំត្រឹមតែផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់មេធាវីវ័យក្មេងប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិកគណៈមេធាវីទាំងអស់ តាមរយៈការពង្រីក កាលានុវត្តភាពទីផ្សារសេវាផ្នែកច្បាប់ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ព្រមទាំងថ្នាលអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈបន្ត និងយន្តការនានាឆ្លើយតបទៅនឹងកំណើននៃការប្រកួតប្រជែង និងការវិវឌ្ឍសង្គមជាតិ និងសកលលោកដែលមានល្បឿនលឿន។ គោលនយោបាយនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយពិចារណាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយលើស្ថានភាពមេធាវីនាពេលបច្ចុប្បន្ន ភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ កាលានុវត្តភាព និងការគំរាមគំហែង រួមទាំងបញ្ហាប្រឈមនិងការរំពឹងទុករបស់មេធាវីវ័យក្មេងដែលផ្អែកលើលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ស្ថាប័នអន្តរជាតិ និងប្រើប្រាស់មធ្យោបាយជាក់លាក់ក្នុងការកសាងយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវចក្ខុវិស័យ និងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយនេះ។ ក្នុងនោះការបង្កើតយន្តការជាក់លាក់រួមមាន ការបង្កើតគណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង និងយន្តការនានា ដំណាក់កាលអនុវត្តច្បាស់លាស់ និងយន្តការត្រួតពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃជាក់លាក់ និងធានាប្រសិទ្ធិភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយមេធាវីវ័យក្មេង។

DRAFT

តារាងសកម្មភាពនៃក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ

ល.រ	យុទ្ធសាស្ត្រ	សកម្មភាពអាទិភាព	អង្គភាពទទួលបន្ទុក	ផ្សេងៗ
គោលដៅទី១៖ បង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធរឹងមាំដើម្បីគាំទ្រនិងពង្រឹងជីវភាពមេធាវីវ័យក្មេង				
១	**យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖** បង្កើតគណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	បង្កើតគណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	- ប្រធានគណៈមេធាវី - ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី	
២		ជ្រើសរើសប្រធានលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
៣		ជ្រើសរើសធនធានមនុស្សប្រចាំការក្នុងការិយាល័យ គ.ក.ម.វ.	- ប្រធានគណៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
៤	**យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖** ពង្រឹងយន្តការដែលមានស្រាប់	ប្រជុំណែនាំដល់គ្រូកម្មសិក្សា	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានអធិការកិច្ច - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
៥		បន្តធ្វើកម្មវិធីប្រជុំណែនាំដល់មេធាវីកំពុងធ្វើកម្មសិក្សា	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	

៦		បន្តធ្វើកម្មវិធីប្រជុំណែនាំដល់មេធាវីដែលទើបចេញប្រកប វិជ្ជាជីវៈបានរយៈពេល១ឆ្នាំ	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
៧	**យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖** បង្កើតយន្តការទ្រទ្រង់ជីវភាពមេធាវីវ័យក្មេង	ហាមឃាត់ការតម្រូវឱ្យមេធាវីកម្មសិក្សាចូលរួមវិភាគទានហិរញ្ញវត្ថុជាមួយការិយាល័យវិជ្ជាជីវៈ	- ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានអធិការកិច្ច	
៨		បង្កើតយន្តការផ្ដល់អាទិភាពដល់មេធាវីវ័យក្មេងចំពោះសំណុំរឿងជួយជនក្រីក្រនិងស្ត្រីទូទាំងប្រទេស	- ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានការពារក្តីជូនជនក្រីក្រ	
គោលដៅទី២៖ បង្កើនឱកាសការងារកាន់តែច្រើនសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង				
៩	**យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖** បង្កើនការយល់ដឹងអំពីវិជ្ជាជីវៈមេធាវី	បន្តផ្សព្វផ្សាយអំពីវិជ្ជាជីវៈឱ្យបានទូលំទូលាយ	- គណៈកម្មាធិការកិច្ចមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
១០		ផ្សព្វផ្សាយអំពីវិជ្ជាជីវៈមេធាវីនៅតាមសហគមន៍ទូទាំងប្រទេស៖គម្រោងមេធាវីដល់មូលដ្ឋាន	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
១១		បង្កើតឱកាសជួបជុំរវាងមេធាវីវ័យក្មេងជាមួយពាណិជ្ជករ/អាជីវករ	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	

១២	**យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖** បង្កើតឱកាសជួបជុំរវាងមេធាវីវ័យក្មេងនិងភាគីពាក់ព័ន្ធ	បង្កើតឱកាសជួបជុំរវាងមេធាវីវ័យក្មេងជាមួយមន្ត្រីយុត្តិធម៌	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
១៣		បង្កើតឱកាសជួបជុំរវាងមេធាវីវ័យក្មេងជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
១៤	**យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖** កសាងភាពជាដៃគូជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីគាំទ្រមេធាវីវ័យក្មេង	បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នមេធាវីបរទេសដើម្បីគាំទ្រដល់មេធាវីវ័យក្មេង	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ និងសាធារណៈ	
១៥		បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រុមមេធាវីវ័យក្មេងបរទេស	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ និងសាធារណៈ	
គោលដៅទី៣៖ បង្កើនជំនឿទុកចិត្តពីសង្គមលើមេធាវីវ័យក្មេង				
១៦	**យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖** បង្កើតពានរង្វាន់មេធាវីវ័យក្មេងប្រចាំឆ្នាំ	បង្កើតពានរង្វាន់លើការស្រាវជ្រាវ និងសរសេរអត្ថបទក្នុងវិស័យយុត្តិធម៌	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
១៧		អនុវត្តការផ្តល់គ្រឿងកិត្តិយសគុណវុឌ្ឍិ និងគ្រឿងកិត្តិយសសង្គហធម៌ ចំពោះមេធាវីវ័យក្មេង	- ប្រធានគណៈមេធាវី - ក្រុមប្រឹក្សាគណៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
១៨	**យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖** ពង្រឹងការអនុវត្តវិធានវិជ្ជាជីវៈ	ពង្រឹងការបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំអំពីវិធានវិជ្ជាជីវៈដល់មេធាវីវ័យក្មេង	- មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	

១៩	និងក្រមសីលធម៌ដល់មេធាវីវ័យក្មេង	តាមដានជាប្រចាំលើការអនុវត្តវិធានវិជ្ជាជីវៈ និងក្រមសីលធម៌របស់ មេធាវីវ័យក្មេង	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានអធិការកិច្ច	
២០	**យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖** លើកកម្ពស់ការចូលរួមពីមេធាវីវ័យក្មេងដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ	បង្កើតឱកាសឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងមានឱកាសចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសង្គម	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
២១		បង្កើតឱកាសឱ្យមេធាវីវ័យក្មេងមានឱកាសចូលរួមសកម្មភាព ជាមួយគណៈមេធាវីនិងប្រធានគណៈមេធាវី	គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង	
គោលដៅទី៤៖ បង្កើតបណ្ដុំឧបករណ៍សម្រាប់ជួយដល់ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់មេធាវីវ័យក្មេង				
២២	**យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖** កសាងបណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិច	បង្កើតបណ្ណាល័យវិជ្ជាជីវៈអេឡិចត្រូនិច	- មជ្ឈមណ្ឌលបណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
២៣		បង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនឹងផ្ដល់សេវារបស់បណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិច	- មជ្ឈមណ្ឌលបណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
២៤		ចងក្រងទម្រង់ឯកសារគំរូដែលចាំបាច់ក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	

DRAFT

២៥	**យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖** ចងក្រងទម្រង់ឯកសារគំរូដែលចាំបាច់ក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ	ចងក្រងទម្រង់ឯកសារគំរូដែលចាំបាច់ក្នុងការដំណើរការការិយាល័យមេធាវី	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
២៦	**យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖** ចងក្រងចំណេះដឹង និងជំនាញដែលចាំបាច់ក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ	បង្កើតសេចក្តីណែនាំអំពីអាជីពមេធាវីសម្រាប់មេធាវីវ័យក្មេង	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
២៧		ចងក្រងវិធីសាស្ត្រនានាអំពីការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
គោលដៅទី៥៖ បង្កើតយន្តការពង្រឹងសមត្ថភាពមេធាវីវ័យក្មេង				
២៨	**យុទ្ធសាស្ត្រទី១៖** ពង្រឹងគុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុង	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់មេធាវីវ័យក្មេង	មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី	
២៩		ធានាគុណភាពបណ្តុះបណ្តាលស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ	មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី	
៣០	**យុទ្ធសាស្ត្រទី២៖** បណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបន្ថែម	បណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈមេធាវីបន្ថែមរួមមាន៖ • ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយកូនក្តី • ការគ្រប់គ្រងសំណុំរឿង • ការគ្រប់គ្រងការិយាល័យមេធាវី • ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ	- មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមេធាវី - គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	

		• ការគ្រប់គ្រងស្ត្រេស • ការរក្សាតុល្យភាពការងារនិងជីវិត ជាដើម។		
៣១	**យុទ្ធសាស្ត្រទី៣៖** សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យដើម្បីពង្រឹងគុណភាពមេធាវីវ័យក្មេងបន្ថែម	សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យដើម្បីផ្តល់អាហារូបករណ៍ឬលក្ខខណ្ឌពិសេសដល់ការសិក្សាបន្តរបស់មេធាវីវ័យក្មេង	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	
៣២		សហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់មេធាវីវ័យក្មេងចូលរួមក្នុងសកលវិទ្យាល័យ	- គណៈកម្មការកិច្ចការមេធាវីវ័យក្មេង - នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	

DRAFT